

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань

М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

«Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2018

«Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2018

УДК 658.14/17(075.8)
ББК 65.29-93я73
Ф 59

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Університету державної фіскальної служби України
(протокол № 17 від 21 грудня 2017 р.)*

Рецензенти:

Коваленко Юлія Михайлівна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів ринків Університету державної фіскальної служби України;

Бондар Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, доцент, декан факультету економіки та права Національного транспортного університету (м.Київ).

УДК 658.14/17(075.8)
ББК 65.29-93я73
Ф 59

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Університету державної фіскальної служби України
(протокол № 17 від 21 грудня 2017 р.)*

Рецензенти:

Коваленко Юлія Михайлівна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів ринків Університету державної фіскальної служби України;

Бондар Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, доцент, декан факультету економіки та права Національного транспортного університету (м.Київ).

Ф 59 Бердинець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / М. Д. Бердинець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.

ISBN 978-617-673-744-5

Навчальний посібник підготовлений відповідно до програми курсу «Фінанси підприємств» і в якому викладено різні аспекти фінансової діяльності підприємств в сучасних умовах. Структура посібника розроблена таким чином, що кожна тема включає методичні вказівки до вивчення теми, контрольні питання з теми, питання для самостійного опрацювання, плани семінарських занять, термінологічний словник, тести для перевірки знань, задачі, теми рефератів

При написанні навчального посібника використовувалися нові законодавчі і нормативні акти, методичні та інструктивні документи, що регулюють фінансову діяльність вітчизняних підприємств.

Навчальний посібник призначений для студентів економічних спеціальностей, аспірантів, викладачів економічних вузів, науковців, фахівців в галузі фінансів.

УДК 658.14/17(075.8)
ББК 65.29-93я73

ISBN 978-617-673-744-5

© Бердинець М. Д., Довгань Л.П., 2018
© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2018

Ф 59 Бердинець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / М. Д. Бердинець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.

ISBN 978-617-673-744-5

Навчальний посібник підготовлений відповідно до програми курсу «Фінанси підприємств» і в якому викладено різні аспекти фінансової діяльності підприємств в сучасних умовах. Структура посібника розроблена таким чином, що кожна тема включає методичні вказівки до вивчення теми, контрольні питання з теми, питання для самостійного опрацювання, плани семінарських занять, термінологічний словник, тести для перевірки знань, задачі, теми рефератів

При написанні навчального посібника використовувалися нові законодавчі і нормативні акти, методичні та інструктивні документи, що регулюють фінансову діяльність вітчизняних підприємств.

Навчальний посібник призначений для студентів економічних спеціальностей, аспірантів, викладачів економічних вузів, науковців, фахівців в галузі фінансів.

УДК 658.14/17(075.8)
ББК 65.29-93я73

ISBN 978-617-673-744-5

© Бердинець М. Д., Довгань Л.П., 2018
© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2018

ПЕРЕДМОВА

Актуальність вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» обумовлена необхідністю підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі фінансів, що володіють сучасними технологіями управління фінансами в умовах діючого підприємства, здатних до опрацювання та прийняття відповідних рішень з питань розробки та реалізації довгострокової та поточної фінансової політики корпорації, у т.ч. моніторингу поточного фінансового стану підприємства, діагностики фінансування підприємств, стану та проблем розрахункової дисципліни на підприємстві, зниження рівня витрат виробництва, ефективності управління оборотним капіталом, визначення фінансових результатів підприємства та їх розподіл, оперативне та поточне фінансове планування та ін.

Фінанси підприємств – одна з обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки, передбачених освітньою програмою для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Метою вивчення дисципліни є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств. Предметом вивчення є система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі операційної, інвестиційної чи фінансової діяльності на підприємстві. У зв'язку з цим, виникає необхідність вирішення таких завдань: вивчення сутності і функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування, організації фінансів підприємств, набуття навиків фінансових розрахунків, оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану, санації підприємств.

Перехід бухгалтерського обліку на міжнародні стандарти, прийняття Господарського, Податкового кодексів та законодавчі зміни призвели до появи нових термінів, понять, які повинні бути адаптовані до загальновідомих економічних категорій. Автори навчального посібника намагалися не тільки розкрити сутність понять, які визначені в новому законодавстві, але й показати алгоритм їх розрахунку, який буде використовуватись у практичній діяльності. Зміст дисципліни розкривається в темах, які передбачені освітньою програмою, що дає можливість вивчати предмет в усіх вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації.

Структура посібника розроблена таким чином, що кожна тема включає методичні вказівки до вивчення теми, контрольні питання з

ПЕРЕДМОВА

Актуальність вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» обумовлена необхідністю підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі фінансів, що володіють сучасними технологіями управління фінансами в умовах діючого підприємства, здатних до опрацювання та прийняття відповідних рішень з питань розробки та реалізації довгострокової та поточної фінансової політики корпорації, у т.ч. моніторингу поточного фінансового стану підприємства, діагностики фінансування підприємств, стану та проблем розрахункової дисципліни на підприємстві, зниження рівня витрат виробництва, ефективності управління оборотним капіталом, визначення фінансових результатів підприємства та їх розподіл, оперативне та поточне фінансове планування та ін.

Фінанси підприємств – одна з обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки, передбачених освітньою програмою для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Метою вивчення дисципліни є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств. Предметом вивчення є система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі операційної, інвестиційної чи фінансової діяльності на підприємстві. У зв'язку з цим, виникає необхідність вирішення таких завдань: вивчення сутності і функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування, організації фінансів підприємств, набуття навиків фінансових розрахунків, оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану, санації підприємств.

Перехід бухгалтерського обліку на міжнародні стандарти, прийняття Господарського, Податкового кодексів та законодавчі зміни призвели до появи нових термінів, понять, які повинні бути адаптовані до загальновідомих економічних категорій. Автори навчального посібника намагалися не тільки розкрити сутність понять, які визначені в новому законодавстві, але й показати алгоритм їх розрахунку, який буде використовуватись у практичній діяльності. Зміст дисципліни розкривається в темах, які передбачені освітньою програмою, що дає можливість вивчати предмет в усіх вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації.

Структура посібника розроблена таким чином, що кожна тема включає методичні вказівки до вивчення теми, контрольні питання з

теми, питання для самостійного опрацювання, плани семінарських занять, термінологічний словник, тести для перевірки знань, задачі, теми рефератів. Теоретичний матеріал є, по суті, коротким конспектом лекцій, де викладений весь основний матеріал теми, наведені необхідні формули для відповіді на тести чи розв'язку задач. Термінологічний словник до кожної теми містить не менше 15 визначень, що дає можливість студентам більш чітко орієнтуватись в теорії теми, систематизувати знання, одержані з інших курсів. Окремим додатком в підручнику наводиться фінансова звітність реального підприємства, яка використовується при вивченні тем 3, 4, 5, 6, 8, 9. В теоретичному матеріалі наведених тем розроблені алгоритми для розрахунку окремих показників і проведення фінансового аналізу на базі фінансової звітності підприємства. Крім того, в посібнику наводиться перелік питань для виконання самостійної роботи студента, а також список джерел літератури, які необхідно використати для цього. Як результат перевірки знань, студентам пропонується дати відповіді на теоретичні питання, тести та розв'язати задачі. Виконати таку роботу студент буде в змозі тільки тоді, коли глибоко опрацює повний курс предмету, вивчить теорію і методику розрахунків фінансових показників.

Над написанням даного посібника, зокрема автором тем 1-9 є Довгань Л.П., к.е.н., доцент, а тем 10, 11 – Бердинець М.Д., к.е.н., доцент.

теми, питання для самостійного опрацювання, плани семінарських занять, термінологічний словник, тести для перевірки знань, задачі, теми рефератів. Теоретичний матеріал є, по суті, коротким конспектом лекцій, де викладений весь основний матеріал теми, наведені необхідні формули для відповіді на тести чи розв'язку задач. Термінологічний словник до кожної теми містить не менше 15 визначень, що дає можливість студентам більш чітко орієнтуватись в теорії теми, систематизувати знання, одержані з інших курсів. Окремим додатком в підручнику наводиться фінансова звітність реального підприємства, яка використовується при вивченні тем 3, 4, 5, 6, 8, 9. В теоретичному матеріалі наведених тем розроблені алгоритми для розрахунку окремих показників і проведення фінансового аналізу на базі фінансової звітності підприємства. Крім того, в посібнику наводиться перелік питань для виконання самостійної роботи студента, а також список джерел літератури, які необхідно використати для цього. Як результат перевірки знань, студентам пропонується дати відповіді на теоретичні питання, тести та розв'язати задачі. Виконати таку роботу студент буде в змозі тільки тоді, коли глибоко опрацює повний курс предмету, вивчить теорію і методику розрахунків фінансових показників.

Над написанням даного посібника, зокрема автором тем 1-9 є Довгань Л.П., к.е.н., доцент, а тем 10, 11 – Бердинець М.Д., к.е.н., доцент.